

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli d. 25 Jan. 1869, kl. 2 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Skrifvelse till Riksdagen, i anledning af åtskilliga vid sistförflutna riksdag beslutade lagförändringar; Gifven Stockholms Slott den 5 Januari 1869.

Då nedannämnda, af senast församlade Riksdag beslutade lagförändringar, öfver hvilka Kongl. Maj:t, innan Riksdagen åtskiljdes, ej kunnat fatta och meddela Sitt nådiga beslut, ej heller sedermera blifvit af Kongl. Maj:t i nåder antagna, vill Kongl. Maj:t nu, i öfverensstämmelse med 87 § Regerings-formen, underrätta Riksdagen om de skäl, som därför utgjort hinder.

I underdånig skrifvelse den 8 April 1868 har Riksdagen anmält, att Riksdagen för sin del beslutat en författning angående upphäfvande af frälsemans rätt till särskildt forum, af följande lydelse:

»Med ändring af hvad 6 § af Ridderskapets och Adels privilegier den 16 Oktober 1723 samt 8 och 9 momenten af 2 § i 8 Kapitlet Rättegångsbalken innehålla derom, att vissa mål och angelägenheter rörande frälsemän skola omedelbart af Hofrätt bedömas och handläggas, förordnas, att dessa mål hädanefter skola tillhöra vederbörande underdomstolar och efter allmänna rättegångsordningen behandlas; dock att derigenom icke någon inskränkning sker i den rätt, som, jemlikt Kongl. Resolutionen den 3 Oktober 1675, § 35, jemförd med Kongl. Förordningen den 1 Mars 1749, tillkommer arfvingar i adliga sterbhus, att, till förrättande af bouppteck-

ningar och arfskiften i samma sterbhus, kalla dem, de helst dertill bruka vilja; kommande i följd häraf Kongl. Brevven den 26 Oktober 1748 och den 7 April 1805, hvarigenom utländska adelsmän, som hit till riket inkommit, samt Svenska Akademiens ledamöter blifvit förunnade enahanda förmåner i rättegångsmål, som Ridderskapet och Adeln, att till all verkan upphöra.

De mål och ärenden, som vid den tid denna författning träder i verkställighet på Hofrätts profning bero, skola af Hofrätten med slut afhjelpas.»

Då emellertid detta förslag, på sätt i Högsta Domstolen är vor det yttradt, var af beskaffenhet att för dess antagande erfordrades Ridderskapets och Adels bifall, men med afseende derå att Ridderskapet och Adeln, enligt Riddarhus-ordningen, kommer att sammanträda i början af nästa år, Kongl. Maj:t icke funnit skäl att endast för denna frågas behandling nu sammankalla urtima adelsmöte, har Kongl. Maj:t, efter Statsrådets och Högsta Domstolens hörande, funnit skäl att låta Riksdagens förslag förfalla.

Vidare har Riksdagen i underdånig skrifvelse den 15 Maj 1868 anmält, att Riksdagen, med afseende derå att, sedan stadgandena i 5 och 6 §§ af 2 Kap. Giftermåls-balken, hvilka ursprungligen innefattade ovillkorligt förbud emot giftermål i svågerlag å sidan samt i andra svågerlaget, genom Kongl. Förordningen den 10 April 1810 förändrats derhän, att Konungen må gifva lof till giftermål i berörda svågerskapsled, någon giltig grund för bibehållande af detta äktenskapsförbud svårigen kunde framvisas och fullt giltiga skäl ej vidare förefunnes för bibehållande af det uppställda villkoret af Konungens lof, hvilket, efter hvad känt vore, ej någonsin förvägrades, vid hvilket förhållande detta vilkor qvarstode i lagstiftningen såsom en för alla hinderlig och för den mindre bemedlade kostsam formalitet, samt enär ifrågavarande äktenskapsförbud utgjorde grunden för stadgandet i 18 Kap. 5 § Strafflagen angående ansvar för otukt emellan personer, som i det svågerlag äro, att de icke, utan Konungens tillstånd, må äktenskap med hvarandra ingå, detta stadgande borde upphävas på samma gång som berörda förbud bortföle, för sin del beslutat en författning, hvarigenom förklarades, att de i 2 Kap. 5 och 6 §§ Giftermåls-balken, sådana de lyda i Kongl. Förordningen den 10 April 1810, förekommande förbud för der uppräknade personer att utan Konungens tillstånd med hvarandra ingå äktenskap, samt i följd deraf jemväl 18 Kap. 5 § Strafflagen angående straff för otukt emellan sådana personer upphört att vara gällande, dock att derigenom ej skedde någon ändring i lagens stadgande i 13 Kap. 1 § Rättegångs-balken om jäf emot domare och i 17

Kap 7 § i samma Balk om jäf emot vittnen samt i 31 § Skiftes-stadgan den 9 November 1866 om jäf emot landtmätare och gode män, i hvilka fall det komme att förblifva vid hvad hittills föreskrifvet vore.

Då ifrågavarande förslag afsåg att, utom de lagrum i Giftermålsbalken, som utgjorde förslaget närmaste föremål, jemväl upphäfva den § i Strafflagen, som stadgar särskildt ansvar för otukt emellan personer, som äro i svägerlag å sidan, men Kongl. Maj:t funnit betänkligt att borttaga detta lagens skydd för sedligheten inom familjerna, har Kongl. Maj:t, efter Stats-Rådets och Högsta Domstolens hörande, funnit skäl att vägra förslaget sitt bifall.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

CARL.

Louis De Geer.

Utdrag af protokollet öfver Justitie-Departements-Ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen uti Stats-Rådet å Stockholms Slott Tisdagen den 5 Januari 1869,

i närvaro af:

Hans Excellens, Herr Justitie-statsministern Friherre *De Geer*,
Hans Excellens, Herr Statsministern för Utrikes Ärendena, Grefve *Wachtmeister*,

Statsråden: Friherre *af Ugglas*,
Bredberg,
Thulstrup,
Carlson,
von Ehrenheim,
Abelin,
Berg,
Adlercreutz.

Hans Excellens, Herr Justitie-statsministern uppläste till justering ett, i öfverensstämmelse med förut på Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande fattade nådiga beslut, uppsatt förslag till Skrifvelse till Riksdagen i anledning af åtskilliga vid sistförflutna riksdag beslutade lagförändringar.

Hans Maj:t Konungen täcktes, enligt Stats-Rådets tillstyrkande, gilla berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt, och förordnade att Skrifvelse skulle i öfverensstämmelse dermed till Riksdagen aflåtas.

In fidem

C. J. E. Åkerstedt.
